

Spis treści

Rozdział 1

Unia Europejska jako wspólnota kulturowa (<i>Franciszek Gołębowski</i>)	9
Kulturowy wymiar integracji europejskiej	10
Korzenie kultury europejskiej	24
Wartości kultury europejskiej	32
Europejski pluralizm kulturowy	41
Polityka kulturalna UE	51
Zagadnienia do dyskusji	64
Podsumowanie rozdziału	65
Bibliografia	67

Rozdział 2

Unia Europejska jako wspólnota socjalna (<i>Włodzimierz Anioł</i>)	71
Europejska integracja socjalna w perspektywie teoretycznej	75
Neofunkcjonalizm	75
Nowy instytucjonalizm	77
UE jako specyficzny system polityczny	78
Paradygmat europeizacji	80
Liberalne podejście międzyrządowe	81
Europejskie problemy i wyzwania społeczne	83
Przemiany społeczno-demograficzne	83
Przemiany społeczno-gospodarcze	88
Globalizacja i europeizacja	92
Modele polityki społecznej w państwach UE	95
Zbieżne tendencje w rozwoju krajowych polityk społecznych	105
Wspólnotowa polityka społeczna – czynniki i etapy rozwojowe	111
Początki: lata 1957–1973	114
Ożywienie i stagnacja: lata 1974–1984	116
Przełom koncepcyjny: lata 1985–1997	118
Nowe podejście: okres po 1997 r.	126

Kompetencje i instrumenty unijnej polityki społecznej	142
Kompetencje i zakres działania	142
Instrumenty polityczno-koordynacyjne	150
Instrumenty prawne	152
Instrumenty finansowe	156
Europejski model społeczny – realny byt czy hasło polityczne?	164
Specyfika europejskiego modelu społecznego	165
Zagadnienia do dyskusji	169
Podsumowanie rozdziału	170
Bibliografia	174

Rozdział 3

Unia Europejska jako wspólnota obywateli (<i>Grażyna Michałowska</i>)	181
Ochrona praw i wolności jednostek w Unii Europejskiej	181
Ochrona praw człowieka – zagadnienia metodologii	181
Ewolucja podejścia do praw i wolności człowieka w UE	183
Podstawy prawne ochrony praw i wolności człowieka	185
Zakres ochrony	187
Inne chronione grupy	204
Inne prawa	211
Ochrona konsumentów	221
Ochrona danych osobowych	228
Edukacja i kształcenie	230
Prawa obywateli UE	231
Instytucje ochrony	239
Karta Praw Podstawowych	247
Europejskie społeczeństwo obywatelskie	254
Uwarunkowania funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego	256
Doktryna	257
Sposoby badania	259
Europejskie tradycje społeczeństwa obywatelskiego	261
Wymiar społeczny UE	262
Obywatelstwo UE	265
Społeczeństwo obywatelskie w traktacie lizbońskim	268
Udział społeczeństwa obywatelskiego w działalności instytucji unijnych	270
Rola internetu	273
Parlament Europejski	275
Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES)	276
Wybrane obszary dialogu	278
Inicjatywy i wdrażane programy	282
Podsumowanie	284
Zagadnienia do dyskusji	285

Podsumowanie rozdziału	285
Bibliografia	290

Rozdział 4

Unia Europejska jako wspólnota terytorialna (<i>Adam Szymański</i>)	293
Wymiar terytorialny UE – zagadnienia teoretyczno-metodologiczne	293
Definicja	294
Zakres badań	294
Matryca teoretyczna	295
Metody badawcze	296
Aspekt formalno-prawny wymiaru terytorialnego UE	298
Kryteria osiągania kolejnych etapów w procesie przedakcesyjnym	299
Procedura przyjmowania nowych państw do UE	309
Członkostwo – istota, zakres terytorialny, zawieszenie w prawach człon- ka i wystąpienie z UE	318
Etapy terytorialnego rozszerzenia UE	322
Pierwszy etap rozszerzenia – 1973 r.	322
Drugi etap rozszerzenia – 1981 i 1986 r.	325
Trzeci etap rozszerzenia – 1995 r.	329
Czwarty etap rozszerzenia – 2004 i 2007 r.	332
Perspektywy terytorialnego rozszerzania UE	336
Uwarunkowania dalszego poszerzania UE	336
Koncepcje alternatywne wobec członkostwa w UE	340
Kandydaci do akcesji	349
Polska wobec dalszego rozszerzania UE	366
Zagadnienia do dyskusji	369
Podsumowanie rozdziału	369
Bibliografia	375

Rozdział 5

Integracja Polski z Unią Europejską (<i>Katarzyna Rychlicka-Maraszek</i>)	383
Uwarunkowania integracji Polski ze Wspólnotami Europejskimi	384
Układ Europejski i prawno-instytucjonalny aspekt przygotowań Polski do członkostwa	388
Strategie przygotowania Wspólnot Europejskich i Polski do rozszerzenia ...	392
Fundusze przedakcesyjne w procesie przygotowań Polski	398
Negocjacje akcesyjne	400
Traktat akcesyjny i referendum akcesyjne w Polsce	406
Ekonomiczne skutki integracji Polski z UE	412
Konsekwencje społeczne integracji Polski z UE	422
Społeczna percepcja członkostwa Polski w UE	428
Prawne aspekty członkostwa Polski w UE	431
Konsekwencje polityczne akcesji Polski w UE	436

Koordinacja polityki europejskiej w Polsce	440
Prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej	443
Zagadnienia do dyskusji	447
Podsumowanie rozdziału	447
Bibliografia	453
 Indeks nazwisk	 457